

Syllabus, Силабус, Силабус з дисципліни «Механічні властивості та конструкційна міцність металів і сплавів»

1. Назва, код модуля або навчальної дисципліни, кількість кредитів.

Дисципліна «Механічні властивості та конструкційна міцність металів і сплавів», Б2901, 4 кредити.

2. Назва кафедри, яка викладає дисципліну.

Термічна обробка металів (ТОМ).

3. Провідний викладач (лектор).

Чмельова Валентина Степанівна (тел. моб. 050-320-92-67; E-mail: VSC888@i.ua); кандидат технічних наук, за спеціальністю «Металознавство і термічна обробка металів» (05.16.01); доцент кафедри термічної обробки металів.

4. Пререквізіти і постреквізіти навчальної дисципліни.

Пререквізіти (Prerequisite) – дисципліни, які містять знання, вміння, навички, які необхідні для освоєння дисципліни, що вивчається.

- «Фізика»;
- «Кристалографія, мінералогія і дефекти кристалічної будови»;
- «Матеріалознавство»;
- «Корозія та захист металів».

Постреквізіти (Postrequisite) – дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, вміння, навички, які отримуються по завершенні вивчення даної дисципліни.

- «Термічна та комбінована обробка легованих сталей та спеціальних сплавів»;
- «Теоретичні основи моделювання та оптимізації технологічних систем»;
- «Методи прикладного статистичного аналізу».

5. Мета навчальної дисципліни.

Засвоєння знань та придбання навичок, необхідних для оцінки конструкційної міцності матеріалів, підвищення комплексу механічних властивостей матеріалів, контролю якості термічної та комбінованої обробки.

6. Компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна.

У результаті вивчення дисципліни «Термічна та комбінована обробка легованих сталей та спеціальних сплавів» студент отримує фахову компетенцію нормативно (ФКН) – «Аналізувати нормативні вимоги до комплексу властивостей виробів, вибирати параметри технологічних процесів термічної і комбінованої обробки матеріалів на основі інформації

довідників і втілювати їх у промисловість з використанням відповідних видів устаткування, визначати і застосовувати обладнання та методи контролю параметрів обробки і якості продукції», а також програмні результати навчання (РН) згідно ОПП;

РН1 – Вміння використовувати характеристики конструкційної міцності при виборі металу та сплаву для даного виробу;

РН2 – Вміння визначати стандартні механічні властивості;

РН3 – Вміння контролювати якість термічної обробки металопродукції;

РН4 – Вміння використовувати конструкційну міцність матеріалів для розробки сучасних технологій термічної обробки металопродукції.

7. Програмні результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- суть конструкційної міцності, як комплексної характеристики реалізації механічних властивостей у виготовленому виробі при даних умовах експлуатування;

- суть механічних властивостей;

- термінологію, символіку, розмірності, структуру дисципліни та її задачі;

- принципове і прикладне значення механічних властивостей для підвищення комплексу властивостей матеріалів та контролю якості металопродукції;

- вплив зовнішніх факторів на конструкційну міцність матеріалів;

- вплив внутрішніх факторів на конструкційну міцність матеріалів;

вміти:

- визначати стандартні механічні властивості;

- контролювати якість термічної обробки металопродукції;

- використовувати властивості матеріалів як інструмент контролю структури;

- використовувати конструкційну міцність матеріалів для розробки сучасних технологій термічної обробки металопродукції;

- використовувати характеристики конструкційної міцності при виборі матеріалу для даного виробу;

- прогнозувати надійність та довговічність виробу.

8. Зміст навчальної дисципліни.

Модуль 1. Конструкційна міцність - комплексна характеристика механічних властивостей. Відмінні риси конструкційної міцності порівняно з механічними властивостями зразків при лабораторних випробуваннях.

Модуль 2. Вплив зовнішніх (температура навантаження, швидкість навантаження, схема напруженого стану) і внутрішніх (макроструктура, розмір зерна) факторів на конструкційну міцність

Модуль 3. Оцінка конструкційної міцності металу за його механічними властивостями.

Модуль 4. Методи підвищення конструкційної міцності

9. Форма контролю та оцінки знань за даної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється:

- для студентів очної форми навчання – по модулю № 1 ... 4 у вигляді тестів з 8 -10 питань і на основі виконаних практичних (лабораторних занять);

- для дистанційної форми навчання у вигляді індивідуального завдання на основі виконаних практичних (лабораторних занять). Ознайомитися з питаннями для індивідуального завдання і методикою його виконання можна при вивченні «Рабочая программа. Методические указания и индивидуальные задания к изучению дисциплины «Структура и свойства металлов и сплавов» / Чмелева В.С. - Днепропетровск: НМетАУ, 2007 - 38с.

Підсумковий контроль з дисципліни для всіх форм навчання у вигляді тестів з 10-12 питань.

10. Види навчальної роботи та її обсяг в акад. годинах.

	Усього	Чверті
		4
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	120	120
Аудиторні заняття, з них:	48	48
Лекції	24	24
Лабораторні роботи	16	16
Практичні заняття	8	8
Семінарські заняття	0	0
Самостійна робота, у тому числі при:	60	60
Підготовці до аудиторних занять	30	30
Підготовці до модульних контрольних робіт (екзамену)	12	12
Виконанні курсових проектів (робіт)	0	0
Виконанні індивідуальних завдань	0	0
Опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	18	36
Підсумковий контроль		екзамен

11. Рекомендована література

1. Золоторевский В.С. Механические свойства металлов: Учебник для вузов. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: МИСИС, 1998. - 400 с.
2. Бернштейн М.Л., Займовский В.А. Механические свойства металлов. - М.: Металлургия, 1979. - 495 с.

3. Гуль Ю.П., Чмельова В.С. Механічні властивості та конструкційна міцність матеріалів: Навчальний посібник . - Днепро: НМетАУ, 2017. - 34 с.
4. Херцберг Р.В. Деформация и механика разрушения конструкционных материалов. - М.: Металлургия, 1989. -576 с.
5. Металловедение и термическая обработка металлов. Справочник в 3-х томах под ред. М.Л. Бернштейна и А.Г. Ращадта. Т.1. Методы испытаний и исследования. - М.: Металлургия, 1983.,-352 с.
6. Рябічева Л.О. Механічні властивості та конструкційна міцність матеріалів: Навчальний посібник. - Луганськ: Вид-во СНУ ім. В.Даля. 2013. - 356 с.

Силабус підготував
к.т.н., доц.

В.С. Чмельова

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри термічної обробки металів НМетАУ, протокол № 5 от 05.10.2020 р.

Завідувач кафедри термічної обробки металів,
д.т.н., проф.

Л.М. Дайнеко